

เทศน์เช้า วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

วัดป่าสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คนมันจะเกิดนะ คนเรานั้นต้องเกิด เกิดมาเอาอะไรมาเกิด คนเอาอะไรมาเกิด คนจะเกิดเพราะจิตมันมีกรรมมันต้องมาเกิด จิตมันยังไม่สิ้นยางเหนียว ยังมีต้นหาความทะยานอยากอยู่ต้องมาเกิดอยู่แล้ว แต่เวลาคนมันมาเกิด มาเกิดเป็นอะไร ถ้ามันไม่เกิดมาเป็นคนก็เกิดเป็นอย่างอื่นนะ

แล้วเกิดเป็นคนนะเหมือนกับเราเช่าบ้าน เราเช่าบ้านหลังไหนอยู่ เราก็ได้บ้านหลังนั้น ฟังนะ ! เราเช่าบ้านหลังไหนอยู่ เราเช่าบ้านไม่ใช่บ้านเรานะ ถ้าบ้านของเรา เวลาสมบัติ ฟังให้ดี เราเช่าบ้านอยู่ เราไปตกแต่งบ้านทำอะไรก็แล้วแต่ เราทาสีบ้านซะสวยเลย แล้วเราเช่าอยู่หรือเปล่า เราหามาให้คนอื่นใช้ไหม

เงินก็เหมือนกัน เราหาสมบัติมาหามาเพื่อเรา ไม่ใช่ซะมีง หาเงินมาให้ นาย ก. ให้ นาย ก. ให้ นาย ก. แล้วมันเป็นของ นาย ก. หรือเปล่า เพราะ นาย ก. ตายไปก็ไม่ใช่ นาย ก. นาย ก. ตายไปก็เหลือแต่จิต จิตนั้นไม่ใช่ นาย ก. แล้ว นาย ก. เป็นอย่างไร มันก็เป็นสมบัติใจ คือว่าหลงกันใจ ถึงว่าให้ภาวณา

ภาวณานี้ คือภาวณาไปพอกภาวณาปั๊บนี้ หา ! หาสมบัติให้บ้านเช่า คือหาสมบัติให้เปลือกใจ หาสมบัติให้กายใจ ถ้าเรายังมีกายกับใจพร้อมกันอยู่ที่นี่ เราก็เป็น นาย ก. พอตายตุมนี้ นาย ก. ตาย ใบมรณบัตรออกมานาย ก. ตาย แต่จิตนาย ก. ไม่ได้ตาย แต่จิตนาย ก. นั้นก็ไม่ใช่ นาย ก. อีกแล้ว เพราะจิตของ นาย ก. ต้องไปเสวยภพใหม่

บุญกุศลอย่างนี้มันไม่สามารถไปกับดวงใจได้ แต่ถ้าภาวณานี้สมบัติอันนี้มันแนบไปอยู่ในดวงจิตนั้น อยู่ในดวงใจนั้น มันไปพร้อมกันใจ จิตนั้นตายก็ตายไปพร้อมกับคุณงามความดีที่แนบไปกับใจนั้นถึงการทำบุญนะ เวลาเราไปสร้างบุญกุศลกัน ไปทอดกฐินกัน นี้บุญ !

แต่บุญอย่างนี้เป็นบุญที่จับเคลื่อนได้ จับเคลื่อนอย่างไร รถต้องไปด้วยน้ำมันใช้ใหม่ บุญอย่างนี้มันส่ง ทำความดีมากเลยก็ไปเกิดบนสวรรค์ พอใช้บุญนั้นหมดแล้วมันก็หมดเห็นไหม นี่คือว่าพลังงานที่จับเคลื่อนที่ใช้หมด บุญภายนอก

แต่บุญจากการภาวนานี้ เวลาภาวนาขึ้นมา พอจิตมันเสวยอารมณ์ใดๆ เสวยสมาธิธรรม เสวยธรรมทั้งหลาย มันเสวยคือว่ามันแนบเข้าไปเป็นเนื้อเดียวกับใจ พอใจตายไปนี่สมบัติอันนี้ถึงเป็นสมบัติแท้ใจ

สมบัติของนาย ก. ถ้านาย ก. ภาวนาเป็นสมาธิ จนมีปัญญารู้ความเป็นสภาวะธรรมทั้งหมด พอนาย ก. ตายไปแล้วแต่จิตนาย ก. ก็ไปเสวยธรรมอันนั้นนะ นาย ก. มาปฏิบัติธรรมแล้วนาย ก. รู้เพราะมันจับอยู่ที่ใจ นาย ก. ตายไป สมมุติตัวนั้นขาดจากนาย ก. ถ้านาย ก. ตายไป แต่ไอ้ตัวรู้สภาวะธรรมนั้นมันแนบกับจิตนาย ก. ไป มันไม่มีอะไรมาเกี่ยว

ก็เหมือนเราเช่าบ้านใช้ใหม่ บ้านเช่านี้มันเกี่ยว หาเพชรหาพลอยมาตกแต่งบ้าน ทาสีซะสวยเลย ทาสีนี้มันก็เป็นบ้านเช่า ไม่ใช่ของเรา เราออกจากบ้านเช่านี้ไปแล้วมันก็คาอยู่ที่บ้านเช่านี้เห็นไหม สภาวะมิตินั้นเกี่ยว

แต่การปฏิบัตินี้มันผ่านมิตินี้ได้ ประสาธนะมันแนบกับใจ มันผ่านมิตินั้นไปเสวยต่างภพต่างชาติไปเรื่อยๆ เลย ถึงว่าทำบุญมาๆ ทำบุญส่วนทำบุญมา แต่ปฏิบัติส่วนปฏิบัตินะ เราต้องปฏิบัติด้วย ไม่ใช่ทำบุญแล้ว โอ้โฮ ! อืมใจนะนี่ ไปทำบุญกุฐินมา โอ้ย อืมใจ อันนั้นเป็นประโยชน์แน่นอนเลย “ทาน ศีล ภาวนา” เห็นไหม ทาน ศีล ภาวนา ๓ เส้าใจ

หม้อข้าวตั้งอยู่บนเตาไฟ เออ มันก็มันคง ถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งมันจะมี ๒ เส้า หม้อข้าวนี้มันจะตั้งอย่างไร ร่างกายนี้หัวใจเราตั้งอยู่ หัวใจเราเหมือนกับหม้อข้าว หัวใจเราเป็นภาชนะที่ใส่ผักตั้งอยู่บน ๓ เส้า ทาน ศีล ภาวนา เห็นไหม

ทานๆ ก็คิดในทาน คุยกันแต่เรื่องทาน แต่เรื่องอย่างนี้มันก็ไม่ภาวนาต่อ มันต้องให้วงรอบ ต้องภาวนา แล้วพอภาวนาเข้าตรงนี้เห็นผลของมันใจ เห็นผลตามความเป็นจริงว่า ถ้า อย่างเราไปทำบุญทำทานมันก็เป็นบุญกิริยาวัตถุข้างนอก ให้ผลเด็ดขาด มัน

ให้ผลไปเหมือนกับชาติหน้าเหมือนกัน แต่มันไม่แนบสนิทมันใช้หมดเลย แต่อ้อที่ว่าแนบลงที่ใจนี่เป็นสภาวะธรรม ที่เห็นสภาวะธรรมมันไม่มีวันหมด ! มันเป็นเรื่องเดียวกันมันไม่มีวันหมด และสิ่งที่ไม่มีความหมดนี่ตอนนี้มันทำได้

ทำได้หมายถึงว่าเครื่องมือพร้อมไป ลองแปรสภาพนี้ไปสิ พอเริ่มใจมันถอดใจมันถอยสิ มันก็จะไม่ยอมทำ ถึงต้องทำไง แล้วต้องทำด้วย แล้วเห็น เข้าใจๆ ว่าอันนี้เป็นประโยชน์แท้ ประโยชน์นอก ประโยชน์ใน เราก็หามาเป็นคนฉลาดไป ถึงว่าศาสนานี้ไม่ว่างเปล่าไป

ศาสนานี้อาจารย์บอกว่า “เหมือนห้างสรรพสินค้า” เราเข้าไปห้างใครมันจะไปเอาของเล็กน้อยใช้ไหม ทุกคนก็ต้องแบบว่าไปเอาของที่มีค่าที่สุด ที่นี้เวลาทำมันถึงว่าทำยากที่สุด พอทำยากที่สุดมันก็จะไม่เอาละสิ เอาแต่ข้างนอกกันนะ ได้บุญ.. เข้าใจเรื่องบุญไป บุญนอกบุญใน “ต้องตั้งใจนะ ต้องทำ”

เราอธิบายให้เขาฟังว่า หลวงปู่มั่นอยู่ป่าแล้วเข้ามาหาหมู่ พระผู้ใหญ่ถามว่า

“ท่านอยู่ป่าอยู่คนเดียวแล้วอยู่อย่างไร”

“อ้อ ! เวลาผมอยู่ป่าคนเดียวผมก็ฟังธรรมอยู่ตลอดเวลาละ เกล้ากระผมอยู่ป่าผมก็ฟังธรรมตลอดเวลา”

นี่ภาวนาไปจิตมันเริ่มสงบลง ความรู้มันเกิดขึ้น ความซึ่งใจเกิดขึ้น ความดุคึดเกิดขึ้น อ้อย อยากจะกราบ อยากจะกราบ อ้อยอยากจะกราบนี้ คือว่าคำพูดของเราตอนเข้ามาครั้งก่อนเราพูดอะไรไว้มากมายไป แล้วก็แบบว่าฟังแล้วนี่ใจมันไม่ทัน คือรับได้แต่เป็นปริยัตินะ

คือการฟังครูบาอาจารย์พูด พอไปภาวนาเข้ามันไปเหมือนกันนะ ถึงบอกว่าถึงบางอ้อใจว่าอยากจะกราบร้อยครั้งพันครั้งเหมือนกัน มันฝังใจมากเลย พูดเรื่องพระป่านี้เวลาพูดมันก็ฟัง ฟังนี่มันก็เป็นภาคปฏิบัติเหมือนกัน แต่เพราะฟังจากนี้ใช้ใหม่ แต่พูดจริงๆ แล้วมันก็เหมือนปริยัติ ก็เหมือนที่ฟังมา ก็เหมือนกับศึกษาเล่าเรียนปริยัติ

แต่พอไปทำเข้า พอจิตมันไปรู้เข้าอยากจะกราบร้อยครั้งพันครั้ง เราบอกว่านี่
กรรมมันเกิด สภาวะกรรมมันเกิด ความรู้ความสงสัยต่างๆ ในใจจะผุดขึ้นมาๆ มันก็ผุด
ขึ้นมา แต่พอสมาธิเราไม่ดี พอมันผุดขึ้นมามันก็จิตใจแล้ว มันจะผุดบ่อย ถ้าผุดบ่อยนะ ผิด
แล้ว

กรรมนี้มันจะเกิดต้องจิตเป็นสมาธิจิตลงเต็มที่เลย มันจะผุดขึ้นมาเลย มันเป็น
คำพูดใจ เหมือนกับเรา ถ้าพูดประสาว่าพวกความคิดของกวีใจ นักกวีมันไหลเห็นใหม่
ไอ้พวกแต่งกลอนเวลาไปไหนเวลามันจะออกมานี่ต้องรีบจดไว้ เดียวลืมเห็นใหม่ นั่งรถ
ไปไหนพอความคิดแวบขึ้นมาต้องรีบจดไว้เลย

แต่เราไม่ใช่ขนาดนั้น เราเล็กกว่านั้น เพราะมีฐานของใจ มีฐานของการทำใจสงบ
แล้วเราเดินมรรคเข้ามา นี่คือการสมาธิอยู่ตรงนี้นะ สมาธิคือการม้วนกลับเข้ามา

แต่อย่างไอ้พวกนั้นมันส่งออกไป อย่างกวีนิพนธ์ต่างๆ มันเป็นการส่งออกไปใหม่
เป็นการเลือกของโลกไป แต่ถ้าเรากลับมานี่ นี่กรรม นี่สมาธิ

สมาธิคือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในการปฏิบัติกรรมนั้น สิ่งใดก็แล้วแต่เป็นการให้มันน้อย
ให้สั้นโดย ให้มันน้อยนะ ให้ขัดเกลา พออย่างนี้มันซึ่งใจเห็นใหม่ พออารมณ์เกิดขึ้นมา
นี่ อ้อหือ ! มันเหมือนโล่งหมดเลย มันขัดเกลาหรือไม่ขัดเกลา ใจนี้ปล่อยวางหมดเลย
อ้อ.. คุณคิด เห็นใหม่ มันก็เข้ามาหาหัวใจ โอ้ ! สุขใจ ความสงบแท้จริงอยู่ที่ใจ มันสงบ
อย่างนี้เอง นี่โลกของกรรม

แต่อย่างที่ว่ากวีนิพนธ์เขาพูดกันออกไปแล้ว แหม ! อ่านแล้วก็ซึ่งใจน้ำตาไหลนะ
น้ำตาไหลมันก็อยากจะไป มันออกไปข้างนอก มันไม่เกี่ยวกับทางนี้ ไอ้ทางนี้มันเข้ามา
นี่สมาธิกับมิจฉา การปฏิบัติที่ถูกต้อง และการปฏิบัติที่มันเน้นซ้ำ อย่างน้อยเน้นซ้ำ อย่าง
มากหลง แต่ถ้าวกกลับมานี่อย่างไรก็แล้วแต่ไม่หลง อย่างไรก็แล้วแต่มันจะขัดเกลาๆๆ
ขัดเกลาใจของเรา

นี่ขัดเกลานั้น เพราะว่ามันไม่ใช่มรรคอรุณสังขจรัสอย่างนั้นเลย มันไม่ใช่การ
ภาวนาจนเป็นภาวนามยปัญญา กรรมมันผุดนี้ คำว่ากรรมมันผุดมันขึ้นมาโดยที่จิตมัน
สงบแล้วแต่บารมีของหัวใจดวงนั้นนะ

หัวใจดวงนั้นหมายถึงว่าเคยสร้างมา เคยศึกษามาแล้วมันสะสมไว้ อย่างเช่น บุญเพนิวาสนุสติญาณ การระลึกชาติแล้วผ่านตรงนี้ ผ่านจากสัญญาเดิมเข้าไปนี่ นี่ก็เหมือนกัน ในชาติต่างๆ ได้ทำบุญกุศลไว้ อย่างศึกษาเล่าเรียนมามาก จุลป็นตกเห็นใหม่

แล้วอย่างที่ว่าปลาตะเพียนทองคำ เดิมเป็นครูสอนปริยัติ แล้วมีลูกศิษย์ลูกหา มากมายเลย เป็น ๕๐๐-๖๐๐ สอนธรรมะพระพุทธเจ้า สอนไปสอนมาแล้วตัวเองชักใหญ่ ก็เลยเอาความเห็นของตัวเองใส่เข้าไปด้วย เห็นใหม่ พอตายไปก็ไปตกนรก เพราะกล่าวคู่ พุทธพจน์

ตายไปตกนรกเลย เพราะเศษของกรรม สุกทัยมาเกิดเป็นปลาทองคำ อยู่ในเมือง ชื่อเมืองอะไรอยู่ในพระไตรปิฎก แล้วพรานเข้าไปทอดแหได้มา อู๊ย ! คนบ้านนอก ไม่ได้ ! ถ้าอย่างนี้ เราคนบ้านนอกกลัวโดนกฎของกษัตริย์ อย่างนี้ต้องเอาไปถวายพระเจ้าปเสนทิโกศล ก็เอาไปถวาย บนท้องพระโรงพอปลาอ้าปาก همینหมดเลย

พระเจ้าปเสนทิโกศลก็เป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า ถ้าเอาไปถามพระพุทธเจ้าก็จะรู้ ก็เลยให้เอาไปหาพระพุทธเจ้า ก็เอาไปวางไว้ พอไปถึงพระพุทธเจ้า พอปลาอ้าปากนี่ همینหมดเลย พระเจ้าปเสนทิโกศลถามว่า

“เป็นเพราะอะไร”

“ไอ้ที่ همینอย่างนี้ละ เพราะกล่าวคู่พระพุทธพจน์”

ปาก همین ! แต่ที่เป็นปลาทองคำนี้เพราะว่าได้เคยบวชในศาสนาเห็นใหม่ แล้วทำบุญกุศลนี้ ผ้าเหลืองนี้ เกร็ดที่เป็นปลาตะเพียนนี้เป็นเนื้อทองหมดเลย นี่ขนาดตกนรก ขึ้นมานะ

อันนี้เหมือนกัน ถ้าเราศึกษาเราเล่าเรียนมานี้ เราจะพูดเรื่องศึกษา นี่เม็ดในของใจ ใจ พอจิตมันสงบไอ้พวกนี้มันจะโผล่ขึ้นมา นี่ธรรมมันผูก เป็นเฉพาะบุคคลไม่มีทั่วไป คนไหนที่มีบุญญาบารมีเท่านั้นมันจะเป็นของมันเอง มันเป็นของดวงใจดวงนั้นไม่เป็น สาธารณะนะ ของใครของมันนะ ไอ้ธรรมผูกหรือไม่ผูกนี้

พอเขาว่าธรรมพูด เราก็พูดบ้าง ไม่มีจะพูดนะสิ นี้ ! สัญญาถ้วนๆ นะ มันอยู่ตรงนี้ อยู่ที่ว่าเขาได้สร้างกุศลของเขามา เขาได้ทำของเขาว่ามันถึงจะมี ถ้าคนไม่ทำมาก็แห้งแล้งว่าอย่างนั้นเลยนะ ทุกข์ยาก ขี้ทุกข์ มันต้องขี้ทุกข์ไปก่อน นี่ธรรมมันพูด

ครูบาอาจารย์ระดับนี้ทำไมจะไม่สร้างบุญญาบารมีมาขนาดนั้น แล้วอยู่ในป่ามันก็พูด ขึ้นๆๆๆ ขึ้นมามันก็สอนนะสิ ก็สอนตัวเอง ทั้งๆ ที่ไม่มีครูบาอาจารย์นะ เอาธรรมข้างในขึ้นมาสอนตัวเอง สอนตนเองมันก็ไม่เหลือ

อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนสอนตน โอ้ ! ทำไม ? มันก็ยอดเยี่ยมนะสิ แล้วยิ่งเข้าใจไปด้วย เข้าใจไปด้วย ก็จะมีอ้อ อ้อ ! ธรรมะเป็นอย่างนี้ นี่คือธรรมแท้ ธรรมแท้สอนเราเอง พระธรรมสอนเลย กราบพระธรรมเลย นี่พระธรรมสั่งสอนเลย ไม่ต้องให้ครูบาอาจารย์สั่งสอน พระธรรมแท้ๆ สั่งสอนตัวเองเลย (เทพีสันตฺตเพียงเท่านั้น)